

ότι, πράγματι, η φιλοσοφία του αναδεικνύει και προκρίνει τη συνήθη πρακτική των επιστημόνων, όπως είχε επισημάνει η Β. Κιντή. Αναφερόμενος στο κείμενο του Κ. Γαβρόγλου δήλωσε ότι και ο ίδιος αποδίδει εξέχουσα σημασία στην κανονική επιστήμη, σε αυτήν μάλιστα εντοπίζει το κλειδί της επιτυχίας κάθε επιστημονικού εγχειρήματος, σε αντίθεση με πολλούς επικριτές του οι οποίοι την θεωρούν υποδεέστερης σημασίας σε σχέση με την επαναστατική επιστήμη. Ακολούθως παρατήρησε ότι ακριβώς επειδή οι «προ - καταλήψεις» δεν είναι πραγματικές προκαταλήψεις, όπως ανέλυσε ο Α. Μπαλτάς, είναι απαραίτητο να διευκρινιστούν παραπέρα, κάτι το οποίο όπως αποκάλυψε ο Τ. Κουν, επιχειρεί στο νέο βιβλίο που συγγράφει αυτή την περίοδο. Στο ίδιο βιβλίο επίσης, αναλύει διεξοδικότερα την έννοια του εννοιολογικού πλαισίου, η οποία συμφώνησε με τον Π. Νικολακόπουλο ότι αποτελεί την βασική έννοια της Δ.Ε.Ε.. Τέλος, προσπάθησε να άρει τις αμφιβολίες του Κ. Κρίμπα παρατηρώντας ότι οι επιστημονικές επανα-

στάσεις δεν είναι ευρείας κλίμακας επεισόδια. Αντιθέτως, αυτές αναφέρονται σε περιορισμένες περιοχές του συναφούς εννοιολογικού πλαισίου και είναι αισθητές σε ολιγομελείς μόνο ομάδες εξειδικευμένων επιστημόνων.

Το συμπόσιο έκλεισε με σύντομες απαντήσεις του Τ. Κουν σε ερωτήσεις και παρατηρήσεις από το πολυπληθές κοινό που το παρακολούθησε με ζωηρό ενδιαφέρον. Τα πλήρη πρακτικά του συμποσίου θα δημοσιευθούν σε προσεχές τεύχος του περιοδικού *Νεύσις* (εξαμηνιαίο περιοδικό Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας).

Ολοκληρώνοντας αυτή την παρουσίαση θα επισημάνουμε τον υποδειγματικό τρόπο με τον οποίο αναπτύσσεται τα τελευταία δεκαπέντε περίπου χρόνια στην χώρα μας ο κλάδος της Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Επιστημών. Ένας κλάδος που παρέχει σε πολλούς και πολλές δημιουργική διέξοδο στις πνευματικές ανησυχίες και αναζητήσεις τους για θέματα επιστημών, με αποτέλεσμα να παράγεται ένα πλούσιο

ερευνητικό έργο του οποίου η γονιμότητα και ενδιαφέρον είναι αναγνωρισμένα και στα πλαίσια της διεθνούς κοινότητας των ιστορικών και φιλοσόφων της επιστήμης. Η συμβολή του Ε.Μ.Π. σε αυτή την προσπάθεια είναι κυριολεκτικά, ζωτικής σημασίας. Η δυνατότητα που παρέχει αυτό σε μέλη της κοινότητάς του να ασχολούνται ερευνητικά με συναφή θέματα, τα σχετικά προπτυχιακά μαθήματα στα προγράμματα σπουδών του, τα αντίστοιχα μεταπτυχιακά σεμινάρια, η δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικών διατριβών, η συνδιοργάνωση διεθνών συνεδρίων και άλλων ανάλογων δραστηριοτήτων, έχουν δικαίως καταστήσει το Ε.Μ.Π., ως την εστία του εν λόγω κλάδου στη χώρα μας. Δεν μπορούμε παρά να ευχηθούμε αυτή η ελπιδοφόρος προσπάθεια να συνεχιστεί με τον ίδιο ενθουσιασμό και μεράκι.

Δημήτρης Παλαγιαννάκος

Μεταπτυχιακός σπουδαστής
του Τομέα ΑΚΕΑ
του Γεν. Τμήματος ΕΜΠ

Εικαστικά

«Ελευσίνια Μυστήρια»

Έκθεση της Βάνας Ξένου

Μια σημαντική έκθεση πραγματοποιήθηκε από 19 Οκτωβρίου μέχρι 16 Νοεμβρίου στο «Σπίτι της Κύπρου». Η επικ. καθηγήτρια του Τμήματος Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ Βάνα Ξένου, εξέθεσε δημιουργίες της της περιόδου 1992-1995 με τον γενικό τίτλο «Ελευσίνια Μυστήρια».

Υλικό για την εργασία αυτή, όπως αναφέρεται στο έντυπο που διανεμήθηκε, αποτελεί «το τρίπτυχο *Μύηση-Τελετή-Εποπτεία*, που απαρτίζει τις τελετές των μυστηρίων, έτσι όπως αποκρυπτογραφείται από τις διηγήσεις του Πλουτάρχου, του Ηρόδοτου, των τραγικών μας ποιητών, τον Ομηρικό Ύμνο

προς την Δήμητρα, την ελευσίνια διαθήκη του Σικελιανού, το βιβλίο του Κερένυϊ «Αρχαιολογική εικόνα μητέρας και κόρης» και τις ανεξάντλητες μελέτες πάνω στο πιο βαθύ και πνευματικό σημείο του πολιτισμού μας».

Την μορφή και το περιεχόμενο αυτής της εικαστικής αναζήτησης δίνουν «στοιχεία από την ινδική-αιγυπτιακή και κυρίως την αρχαία ελληνική τέχνη, το μνηολόγιο του 12ου αιώνα από το Σινά, σύμβολα γονιμότητας και γεννήσεως, ελικοειδείς όψεις (σύμβολο της παγκόσμιας εξέλιξης της ψυχής)».

Η Δήμητρα αποτελεί το κεντρικό

πρόσωπο που «εκφράζει το «γίγνεσθαι και απώλυσθαι», την κυκλική τροχιά της ζωής». Άλλωστε το μνημείο της Δήμητρας στην Ελευσίνα είναι πώς μέσα από τον θάνατο μπορεί να υπάρξει η ζωή.

Μονογραφία του έργου της Βάνας Ξένου που κυκλοφόρησε πρόσφατα στο Παρίσι παρουσίασε ο εκδοτικός οίκος Circle d' Art στην σειρά «Σύγχρονοι Δημιουργοί».

Αξίζει να σημειωθεί ότι η έκδοση αυτή είναι μια εξαιρετική τιμή για έλληνα καλλιτέχνη που ζει στην Ελλάδα.

Η εκτενής ανάλυση του έργου της Βάνας Ξένου γράφτηκε από τον Claude Mollard (τ. Γ.Γ. του Κέντρου Georges Pompidou, τ. Γ.Γ. του Εθνικού Ινστιτούτου Οπτικοακουστικής, αρμόδιο στον Τομέα Πλαστικών Τεχνών από 1981-86, ο οποίος διευθύνει από το γραφείο ABCD Πολιτιστικής Διαχείρισης και το Ανώτατο Ινστιτούτο Πολιτιστικής Προβολής).

Παρουσιάζοντας ο εκδοτικός οίκος την καλλιτέχνη αναφέρει με-

ταξύ άλλων:

«Η Βάνα Ξένου συγκαταλέγεται μεταξύ των καλλιτεχνών εκείνων που, συνειδητά, χτίζουν το έργο τους ξεκινώντας από μια βαθιά μελέτη της τέχνης του παρελθόντος. Έχει, θα έλεγε, ενστερνιστεί την άποψη του Ιερού Αυγουστίνου, σύμφωνα με τον οποίο δεν είμαστε παρά νάνοι σκαρφαλωμένοι στις πλάτες των γιγάντων που προηγήθηκαν -όπως ακριβώς και στις υελογραφίες της Chartres, οι οποίες εμφανίζουν τους «νέους αποστόλους» καθισμένους πάνω στις πλάτες των «παλαιών προφητών».

Αν ίσως οι συχνές επισκέψεις της, με το μολύβι στο χέρι, στα μουσεία και η μακροχρόνια συναυστροφή της με τα αριστουργήματα της παγκόσμιας τέχνης την υψώνουν πάνω από τοπικές ή εθνικές παραδόσεις, η στενή της ωστόσο σχέση με την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό -κατ' εξοχήν οικουμενικό- δεν επιτρέπει την έμπνευσή της να απομακρύνεται από τους γνώριμους τόπους και τις

οικείες αναφορές. Το νησί της Αίγινας, καθώς και οι διάφορες τελετουργίες που μας αποκαλύπτουν η αρχαία ζωγραφική και γλυπτική, έχουν επηρεάσει βαθιά τόσο τον στοχασμό όσο και την αισθητική της. Η αναφορά της Βάνας Ξένου σ' ένα παρελθόν που ισορροπεί ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή, δεν καταλήγει εντούτοις σε μια τέχνη που ανασύρει το αλλοτινό, αλλά είναι αντιθέτως γενεσιουργός μιας νέας δημιουργίας που αδιαφορεί για κάθε αισθητική νοσταλγία προκειμένου να προσφέρει έργο σύγχρονο και αυθεντικό. Θέλει, κατά το παράδειγμα αλλά και σε αντίθεση της Αλίκης του Lewis Carroll, να μεταφράσει σε μια σημερινή γλώσσα, υφασμένη με την δική της σύνταξη και το δικό της, προσωπικό λεξιλόγιο, όλον τον πλούτο του πολιτισμού και της τέχνης που έχει φυλάξει η μνήμη της».

Η Μονογραφία της Βάνας Ξένου διατίθεται αποκλειστικά στην Ελλάδα από το βιβλιοπωλείο «ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ».

Φοιτητικό Βήμα

Πολυλειτουργικό Κέντρο, Κατοικία και Δημόσιος Χώρος, στο συγκρότημα Προσφυγικών Πολυκατοικιών της Λεωφόρου Αλεξάνδρας

της Χριστίνας Φραγκούλη

Μια υπόθεση ανακύκλωσης / Συνθήκες και προϋποθέσεις

Για μια επέμβαση στις προσφυγικές πολυκατοικίες της λεωφόρου Αλεξάνδρας, συνηγορεί ένας αριθμός παραγόντων: από το χρόνιο και ευρέως διατυπωμένο αίτημα της αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης της περιοχής, μέχρι το ειδικό αλλά άκρως επίκαιρο ζήτημα συντήρησης της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα. ⁽¹⁾ Μια επέμβαση μεγάλης αστικής κλίμακας και ανάλογης εμβέλειας, οφείλει

να προδιαγράψει ένα πλαίσιο αποκαλυπτικό των βαθύτερων διαστάσεων της υπόθεσης και κυρίως ικανό να συμβάλει στην ευρύτερη αναμόρφωση της ζωής της πόλης.

Έτσι καθορίστηκε ένα προγραμματικό και θεωρητικό σχήμα, για να

διατυπώσει -μέσα απ' τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό- μια σαφή θέση για την υπόθεση. Το σχήμα τέθηκε με μια σύνθεση κριτηρίων στην οποία εμπλέκεται: το «πνεύμα του τόπου» με την ιδιαίτερη ιστορική, κοινωνική και πολιτισμική ερμηνεία

Η Χ. Φραγκούλη είναι απόφοιτος του Τμ. Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ. Το κείμενο αποτελεί περίληψη της διπλωματικής της εργασίας στον Τομέα Πλ. Αρχιτεκτονικής Γλώσσας, Επικοινωνίας και Σχεδιασμού, περιοχή Αρχιτεκτονικού Χώρου και Επικοινωνίας του Τμ. Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ (επιβλέποντες: Σ. Ξενοπούλου, επικ. καθηγήτριας ΕΜΠ, Χ. Σακελλαρόπουλος ΕΜΥ).